

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2001/77/EY,
annettu 27 päivänä syyskuuta 2001,
sähkötuotannon edistämisestä uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön sisämarkkinoilla**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 175 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽³⁾,

noudattavat Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽⁴⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Uusiutuvien energialähteiden hyödyntämismahdollisuuksia ei tällä hetkellä käytetä täysimääräisesti yhteisössä. Euroopan yhteisö tunnustaa, että uusiutuvia energialähteitä on tuettava ensisijaisena toimenpiteenä, koska niiden käytöllä osaltaan edistetään ympäristönsuojelua ja kestävää kehitystä. Lisäksi tällä voidaan luoda paikkakunnalle työpaikkoja, tällä on myönteinen vaikutus sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen, tämä osaltaan edistää toimitusvarmuutta ja mahdollistaa Kioton tavoitteiden nopeamman saavuttamisen. Sen vuoksi on varmistettava, että näitä mahdollisuuksia hyödynnetään paremmin sähkön sisämarkkinoiden puitteissa.
- (2) Uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön käytön edistäminen kuuluu keskeisiin painotuksiin yhteisön toiminnassa, kuten valkoisessa kirjassa uusiutuvista energialähteistä, jäljempänä 'valkoinen kirja', todetaan, energiahuollon varmuuteen ja monipuolistamiseen samoin kuin ympäristönsuojeluun sekä yhteiskunnalliseen ja taloudelliseen yhtenäisyyteen liittyvistä syistä. Neuvosto vahvisti tämän uusiutuvista energialähteistä 8 päivänä kesäkuuta 1998 antamassaan päätöslauselmassa ⁽⁵⁾ ja Euroopan parlamentti päätöslauselmassaan valkoisesta kirjasta ⁽⁶⁾.
- (3) Uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön käytön lisääminen on tärkeä osa sekä sitä toimenpidekokonaisuutta, joka on tarpeen ilmastomuutosta koskevaan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimukseen liitetyn Kioton pöytäkirjan sitoumusten noudattamiseksi, että myöhempien sitoumusten täyttämiseksi tarvittavia toimintakokonaisuuksia.
- (4) Neuvosto 11 päivänä toukokuuta 1999 antamissaan päätelmissä ja Euroopan parlamentti 17 päivänä kesäkuuta 1998 uusiutuvista energialähteistä tuotetusta sähköstä antamassaan päätöslauselmassa ⁽⁷⁾ ovat kehottaneet komissiota tekemään konkreettisen ehdotuksen yhteisön puitteista uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön pääsystä sähkön sisämarkkinoille. Euroopan parlamentti on myös 30 päivänä maaliskuuta 2000 uusiutuvista energialähteistä tuotetusta sähköstä ja sähkön sisämarkkinoista antamassaan päätöslauselmassa ⁽⁸⁾ korostanut, että uusiutuvia energialähteitä koskevat kansallisen tason sitovat kunnianhimoiset tavoitteet ovat välttämättömiä tulosten ja yhteisön tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (5) Jotta varmistetaan uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön markkinaosuuksien kasvaminen keskipitkällä aikavälillä, kaikkia jäsenvaltioita olisi vaadittava asettamaan uusiutuvista energialähteistä tuotetulle sähkölle ohjeelliset kansalliset kulutustavoitteet.
- (6) Näiden ohjeellisten kansallisten tavoitteiden olisi oltava johdonmukaisia sellaisten kansallisten sitoumusten kanssa, jotka on hyväksytty niiden ilmastomuutos sitoumusten yhteydessä, jotka yhteisö on hyväksynyt Kioton pöytäkirjan velvoitteiden mukaisesti.
- (7) Komission olisi arvioitava, miten jäsenvaltiot ovat edistyneet ohjeellisten kansallisten tavoitteidensa saavuttamisessa ja ovatko ohjeelliset kansalliset tavoitteet johdonmukaisia ohjeellisen kokonaistavoitteen kanssa, joka on 12 prosenttia kotimaisesta bruttoenergiankulutuksesta vuoteen 2010 mennessä ottaen huomioon, että valkoisessa kirjassa esitetty koko yhteisöä koskeva 12 prosentin ohjeellinen tavoite vuoteen 2010 mennessä muodostaa käyttökelpoisen tavoitteen tehostetulle toiminnalle sekä yhteisön että jäsenvaltioiden tasolla, ottaen kuitenkin huomioon toisistaan eroavat kansalliset olosuhteet. Jos se tavoitteiden saavuttamiseksi on tarpeen, komission olisi esitettävä Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksia, jotka voivat sisältää sitovia tavoitteita.
- (8) Jätettä energialähteenä käyttäessään jäsenvaltiot ovat velvollisia noudattamaan jätehuoltoa koskevaa voimassa olevaa yhteisön lainsäädäntöä. Tämän direktiivin soveltaminen ei rajoita jätteistä 15 päivänä heinäkuuta 1975 annetun neuvoston direktiivin 75/442/ETY ⁽⁹⁾ liitteiden 2 a ja 2 b määritelmien soveltamista. Uusiutuvien energialähteiden tuen olisi oltava yhteisön muiden tavoitteiden mukaista, ja erityisesti olisi otettava huomioon

⁽¹⁾ EYVL C 311 E, 31.10.2000, s. 320 ja EYVL C 154 E, 29.5.2001, s. 89.

⁽²⁾ EYVL C 367, 20.12.2000, s. 5.

⁽³⁾ EYVL C 22, 24.1.2001, s. 27.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 16. marraskuuta 2000 (EYVL C 223, 8.8.2001, s. 294), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 23. maaliskuuta 2001 (EYVL C 142, 15.5.2001, s. 5) ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 4. heinäkuuta 2001 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Neuvoston päätös, tehty 7. syyskuuta 2001.

⁽⁵⁾ EYVL C 198, 24.6.1998, s. 1.

⁽⁶⁾ EYVL C 210, 6.7.1998, s. 215.

⁽⁷⁾ EYVL C 210, 6.7.1998, s. 143.

⁽⁸⁾ EYVL C 378, 29.12.2000, s. 89.

⁽⁹⁾ EYVL L 194, 25.7.1975, s. 39, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission päätöksellä 96/350/EY (EYVL L 135, 6.6.1996, s. 32).

jätteiden käsittelyhierarkia. Uusiutuvien energialähteiden tulevan tukijärjestelmän ei pitäisi edistää lajittelemattoman yhdyskuntajätteen polttamista, jos sen edistäminen heikentäisi käsittelyhierarkiaa.

- (9) Tässä direktiivissä käytetty biomassan määritelmä ei rajoita erilaisen sähköntuotannon käyttöä kansallisessa lainsäädännössä tähän direktiiviin liittyvässä yhteyksissä.
- (10) Tällä direktiivillä jäsenvaltioita ei veloiteta tunnustamaan alkuperätakuun hankintaa muista jäsenvaltioista tai vastaavaa sähköntuotannon ostamista niiden kiintiövelvoitteiden täyttämistä. Uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähköntuotannon helpottamiseksi ja avoimuuden lisäämiseksi kuluttajia kohtaan kun nämä valitsevat uusiutumattomista energialähteistä tuotetun sähköntuotannon ja uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähköntuotannon välillä, sähköntuotannon alkuperätakuu on kuitenkin tarpeen. Alkuperätakuuta koskevat järjestelmät eivät sinänsä merkitse oikeutta päästä osalliseksi eri jäsenvaltioissa perustetuista kansallisista tukijärjestelmistä. On tärkeää, että alkuperätakuut kattavat kaikki uusiutuvista energialähteistä tuotetut sähköntuotannon muodot.
- (11) On tärkeää erottaa selvästi toisistaan alkuperätakuut ja vaihdettavat vihreät todistukset.
- (12) Uusiutuvia energialähteitä suosivan julkisen tuen tarve tunnustetaan yhteisön suuntaviivoissa ympäristönsuojeluun myönnettävästä valtiontuesta⁽¹⁾, joissa muiden vaihtoehtojen ohella otetaan huomioon tarve sisällyttää hintoihin sähköntuotannon ulkoiset kustannukset. Tällaisen julkisen tuen myöntämiseen sovelletaan kuitenkin edelleen Euroopan yhteisön perustamissopimuksesta ja erityisesti sen 87 ja 88 artiklaa.
- (13) On tarpeen luoda lainsäädäntöpuitteet uusiutuvien energialähteiden markkinoille.
- (14) Jäsenvaltiot tukevat uusiutuvien energialähteiden käyttöä erilaisin tukijärjestelmin, kuten vihreillä todistuksilla, investointituilla, verohelpotuksilla tai veronalennuksilla ja -palautuksilla sekä suoran hintatuen järjestelmillä. Yksi tärkeä keino tämän direktiivin tavoitteen saavuttamiseksi on taata kyseisten järjestelmien moitteeton toiminta siihen asti, kunnes yhteisön puitteet on otettu käyttöön, jotta investoijien luottamus säilyisi.
- (15) On liian aikaista tehdä päätös tukijärjestelmiä koskevista yhteisön laajuisista puitteista, koska jäsenvaltioiden järjestelmistä on vasta vähän kokemusta ja koska uusiutuvista energialähteistä tuotetun hintatuetun sähköntuotannon osuus yhteisössä on suhteellisen pieni.
- (16) Riittävän siirtymäkauden jälkeen tukijärjestelmiä on kuitenkin tarpeen mukauttaa kehittyviin sähköntuotannon sisämarkkinoihin. Sen vuoksi on aiheellista, että komissio seuraa tilannetta ja antaa kertomuksen kansallisten

järjestelmien soveltamisesta saaduista kokemuksista. Komission olisi tehtävä tarvittaessa tämän kertomuksen päätelmien perusteella ehdotus yhteisön puitteiksi uusiutuvista energialähteistä tuotettavan sähköntuotannon tukijärjestelmistä. Tämän ehdotuksen olisi osaltaan edistettävä ohjeellisten kansallisten tavoitteiden toteutumista, sen olisi oltava sähköntuotannon sisämarkkinoiden periaatteiden mukainen, ja siinä olisi otettava huomioon erilaisten uusiutuvien energialähteiden ominaispiirteet, erilaiset teknikat ja maantieteelliset erot. Ehdotuksella olisi lisäksi edistettävä uusiutuvien energialähteiden käyttöä tehokkaalla tavalla ja sen olisi oltava samalla yksinkertainen ja mahdollisimman tehokas erityisesti kustannuksiltaan, ja siinä olisi säädettävä riittävästi vähintään seitsemän vuoden siirtymäkaudesta, sillä olisi säilytettävä sijoittajien luottamus ja vältettävä sellaiset investoinnit, joita ei saada takaisin. Nämä puitteet mahdollistaisivat uusiutuvista energialähteistä tuotettavan sähköntuotannon kilpailun uusiutumattomista energialähteistä tuotettavan sähköntuotannon kanssa ja rajoittaisivat kuluttajille aiheutuvia kustannuksia vähentäen samanaikaisesti keskipitkällä aikavälillä julkisen tuen tarvetta.

- (17) Uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähköntuotannon markkinaosuuden lisääntyessä saadaan mittakaavaetuja, jolloin myös kustannukset pienenevät.
- (18) On tärkeää hyödyntää markkinavoimia ja sisämarkkinoita ja tehdä uusiutuvista energialähteistä tuotettu sähkö kilpailukykyiseksi ja Euroopan kansalaisia kiinnostavaksi.
- (19) Edistettäessä uusiutuvien energialähteiden markkinoiden kehittymistä on tarpeen ottaa huomioon ne myönteiset vaikutukset, jotka kohdistuvat alueellisiin ja paikallisiin kehittämismahdollisuuksiin, vientinäkyymiin, sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen ja työllistymismahdollisuuksiin erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten ja itsenäisten sähköntuottajien osalta.
- (20) Olisi otettava huomioon uusiutuvia energialähteitä käyttävän alan erityis rakenne etenkin uudistettaessa uusiutuvista energialähteistä sähköä tuottavien voimaloiden rakennuslupien myöntämiseen liittyviä hallintomenettelyjä.
- (21) Tietyissä tilanteissa ei ole mahdollista täysin taata uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähköntuotannon siirtoa ja jakelua vaikuttamatta verkon luotettavuuteen ja turvallisuuteen, ja tähän liittyviin takuisiin voi siten kuulua rahallisia korvauksia.
- (22) Uusiutuvia energialähteitä käyttävien uusien sähköntuottajien liittymiskustannusten tulisi olla objektiivisia, avoimia ja ketään syrjimättömiä, ja verkkoon liitettyjen tuottajien verkolle tuottama hyöty olisi asianmukaisesti otettava huomioon.

(1) EYVL C 37, 3.2.2001, s. 3.

- (23) Suunnittelun toiminnan yleisiä tavoitteita ei voida riittäväällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan ne voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Näiden toimenpiteiden yksityiskohtainen soveltaminen olisi kuitenkin annettava jäsenvaltioiden tehtäväksi ja siten sallia kunkin jäsenvaltion valita omaan erityistilanteeseensa parhaiten soveltuva järjestely. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen,

3 artikla

Ohjeelliset kansalliset tavoitteet

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet edistääkseen uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön kulutuksen lisäämistä 2 kohdassa tarkoitettujen ohjeellisten kansallisten tavoitteiden mukaisesti. Näiden toimenpiteiden on oltava oikeassa suhteessa saavutettavaan tavoitteeseen.

2. Jäsenvaltioiden on laadittava ja julkaistava viimeistään 27 päivänä lokakuuta 2002 ja sen jälkeen joka viides vuosi kertomus, jossa vahvistetaan uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön ohjeelliset kansalliset tulevaa kulutusta koskevat tavoitteet prosenttiosuutena sähkönkulutuksesta seuraavaksi kymmeneksi vuodeksi. Kertomuksessa on myös esitettävä jäsenvaltiossa näiden ohjeellisten kansallisten tavoitteiden saavuttamiseksi toteutetut tai suunnitellut toimenpiteet. Vahvistaessaan nämä vuoteen 2010 ulottuvat tavoitteet jäsenvaltioiden on:

- otettava huomioon liitteessä esitetyt viitearvot,
- huolehdittava, että nämä tavoitteet ovat sellaisten kansallisten sitoumusten mukaisia, jotka on hyväksytty niiden ilmastonmuutossitoumusten yhteydessä, jotka yhteisö on hyväksynyt ilmastonmuutosta koskevaan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimukseen liitetyn Kioton pöytäkirjan velvoitteiden mukaisesti.

3. Jäsenvaltioiden on julkaistava ensimmäisen kerran viimeistään 27 päivänä lokakuuta 2003 ja sen jälkeen joka toinen vuosi kertomus, joka sisältää arvion ohjeellisten kansallisten tavoitteiden saavuttamisesta ottaen huomioon erityisesti näiden tavoitteiden saavuttamiseen mahdollisesti vaikuttavat ilmastotekijät ja jossa osoitetaan, missä määrin toteutetut toimenpiteet ovat johdonmukaisia kansallisten ilmastonmuutossitoumusten kanssa.

4. Komissio arvioi 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen jäsenvaltioiden kertomusten perusteella, missä määrin

- jäsenvaltiot ovat edistyneet ohjeellisten kansallisten tavoitteidensa saavuttamisessa;
- ohjeelliset kansalliset tavoitteet ovat johdonmukaisia ohjeellisen kokonaistavoitteen kanssa, joka on 12 prosenttia kotimaisesta energian bruttokulutuksesta vuoteen 2010 mennessä, sekä erityisesti ohjeellisen osuuden kanssa, jonka mukaan 22,1 prosenttia yhteisön kokonaissähkönkulutuksesta on vuoteen 2010 mennessä oltava uusiutuvista energialähteistä tuotettua sähköä.

Komissio julkaisee ensimmäisen kerran viimeistään 27 päivänä lokakuuta 2004 ja sen jälkeen joka toinen vuosi päätelmänsä kertomuksessa. Tähän kertomukseen liitetään tarvittaessa Euroopan parlamentille ja neuvostolle osoitettuja ehdotuksia.

Jos toisessa alakohdassa tarkoitettua kertomuksessa tullaan siihen tulokseen, että ohjeelliset kansalliset tavoitteet eivät todennäköisesti vastaa ohjeellista kokonaistavoitetta perusteetomista ja/tai uusiin tieteellisiin tietoihin liittymättömistä syistä, ehdotuksissa käsitellään kansallisia tavoitteita asianmukaisessa muodossa, mahdolliset sitovat tavoitteet mukaan lukien.

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tarkoitus

Tämän direktiivin tarkoituksena on edistää uusiutuvien energialähteiden osuuden lisäämistä sähköntuotannossa sähkön sisämarkkinoilla ja luoda perusta tuleville tätä koskeville yhteisön puitteille.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) 'uusiutuvilla energialähteillä' uusiutuvia, muita kuin fossiilisia energialähteitä (tuuli-, aurinko-, maalämpö-, aalto- ja vuorovesienergiaa, vesivoimaa, biomassaa, kaatopaikkakaasuja, jäteveden käsittelylaitosten kaasuja ja biokaasuja);
- b) 'biomassalla' maataloudesta (kasvi- ja eläinainekset mukaan lukien), metsätaloudesta ja niihin liittyvästä teollisuudesta peräisin olevien tuotteiden, jätteiden ja jätetuotteiden biohajoavaa osaa sekä teollisuus- ja yhdyskuntajätteiden biohajoavaa osaa;
- c) 'uusiutuvista energialähteistä tuotetulla sähköllä' sähköä, jota tuotetaan yksinomaan uusiutuvia energialähteitä käyttävissä voimaloissa, ja se osuus myös perinteisiä energialähteitä käyttävissä hybridivoimaloissa tuotetusta sähköstä, joka tuotetaan uusiutuvista energialähteistä, mukaan lukien uusiutuva sähkö, jota käytetään varastointijärjestelmien täyttämiseen, ja lukuun ottamatta varastointijärjestelmien tuloksena tuotettua sähköä;
- d) 'sähkönkulutuksella' kotimaista sähköntuotantoa, mukaan lukien teollisuuden oma tuotanto, ja tuontia, josta on vähennetty viennin osuus (kotimainen sähkön bruttokulutus).

Lisäksi sovelletaan sähkön sisämarkkinoista⁽¹⁾ 19 päivänä joulukuuta 1996 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 96/92/EY määritelmiä.

(1) EYVL L 27, 30.1.1997, s. 20.

4 artikla

Tukijärjestelmät

1. Komissio arvioi jäsenvaltioissa käytettyjen sellaisten menettelyjen soveltamista, joiden mukaan sähkön tuottaja saa julkisten viranomaisten sääntelemän järjestelmän perusteella joko suoraa tai välillistä tukea ja joilla voisi olla kauppaa rajoittava vaikutus, pitäen lähtökohtana, että nämä järjestelmät edistävät perustamissopimuksen 6 ja 174 artiklan tavoitteiden saavuttamista, sanotun kuitenkin rajoittamatta perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamista.

2. Komissio antaa viimeistään 27 päivänä lokakuuta 2005 tämän direktiivin voimaantulosta hyvin dokumentoidun kertomuksen, joka perustuu 1 kohdassa tarkoitetuista erilaisista menettelyistä ja niiden soveltamisesta saatuun kokemukseen. Kertomuksessa arvioidaan 1 kohdassa tarkoitettujen tukijärjestelmien tuloksia, mukaan lukien niiden kustannustehokkuus uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön käytön edistämisessä 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen ohjeellisten kansallisten tavoitteiden mukaisesti. Tähän kertomukseen liitetään tarvittaessa ehdotus yhteisön kehykseksi uusiutuvista energialähteistä tuotettavan sähkön tukijärjestelmistä.

Puite-ehdotuksella pyritään seuraavaan:

- sillä olisi osaltaan edistettävä ohjeellisten kansallisten tavoitteiden toteutumista;
- sen olisi oltava sähkön sisämarkkinoiden periaatteiden mukainen;
- siinä olisi otettava huomioon erilaisten uusiutuvien energialähteiden ominaispiirteet, erilaiset tekniikat sekä maantieteelliset erot;
- sillä olisi edistettävä uusiutuvien energialähteiden käyttöä tehokkaalla tavalla, ja sen on oltava yksinkertainen ja samalla mahdollisimman tehokas erityisesti kustannuksiltaan;
- sihen olisi sisällyttävä riittävät vähintään seitsemän vuoden siirtymäkaudet kansallisille tukijärjestelmille ja sillä olisi säilytettävä sijoittajien luottamus.

5 artikla

Uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön alkuperätakuu

1. Jäsenvaltioiden on viimeistään 27 päivänä lokakuuta 2003 varmistettava, että uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön alkuperä voidaan taata tämän direktiivin ja kunkin jäsenvaltion vahvistamien objektiivisten, avoimien ja ketään syrjimättömien perusteiden mukaisesti. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että alkuperästä annetaan tätä varten ja vastauksena pyyntöön takuu.

2. Jäsenvaltiot voivat nimetä yhden tai useamman toimivaltaisen, tuotannosta ja jakelusta riippumattoman elimen, jonka tehtävänä on valvoa alkuperätakuiden myöntämistä kyseisen pyynnön täyttämiseksi.

3. Alkuperätakuun on:

- sisällettävä ilmoitus energialähteestä, josta sähkö on tuotettu, maininta tuotantoajankohdasta ja -paikasta sekä vesivoimaloiden osalta voimalan kapasiteetista,
- tehtävä mahdolliseksi uusiutuvia energialähteitä käyttäville sähköntuottajille osoittaa, että heidän myymänsä sähkö on tuotettu uusiutuvista energialähteistä.

4. Jäsenvaltioiden olisi vastavuoroisesti tunnustettava 2 kohdan mukaisesti myönnetty alkuperätakuut yksinomaisten osoituksena 3 kohdassa tarkoitetuista seikoista. Kieltäytymiselle tunnustaa alkuperätakuut tällaiseksi osoitukseksi, erityisesti petosten estämiseen liittyvistä syistä, on oltava objektiiviset, avoimet ja ketään syrjimättömät perusteet. Jos alkuperätakuun tunnustamisesta kieltäytyään, komissio voi velvoittaa kieltäytyvän osapuolen tunnustamaan alkuperätakuun ottaen huomioon erityisesti objektiiviset, avoimet ja ketään syrjimättömät perusteet, joihin tunnustaminen perustuu.

5. Jäsenvaltioiden tai toimivaltaisten elinten on vahvistettava asianmukaiset menettelyt, joilla varmistetaan alkuperätakuiden tarkkuus ja luotettavuus, sekä esitettävä 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettussa kertomuksessa takuujärjestelmän luotettavuuden varmistamiseksi toteutetut toimenpiteet.

6. Jäsenvaltioita kuultuaan komissio tarkastelee 8 artiklassa tarkoitettussa kertomuksessa niitä menettelyjä, joita jäsenvaltiot voisivat noudattaa sen takaamiseksi, että sähkö on tuotettu uusiutuvista energialähteistä. Komissio ehdottaa tarvittaessa Euroopan parlamentille ja neuvostolle asiaa koskevien yhteisten sääntöjen hyväksymistä.

6 artikla

Hallintomenettelyt

1. Jäsenvaltioiden tai niiden nimeämien toimivaltaisten elinten on arvioitava uusiutuvia energialähteitä käyttävien uusien sähköntuotantolaitosten perustamislupiin tai muihin direktiivin 96/92/EY 4 artiklassa säädettyihin menettelyihin sovellettava lainsäädäntö, tarkoituksenaan:

- vähentää lainsäädäntöön perustuvia ja muita esteitä uusiutuvista energialähteistä tuotettavan sähkön lisäämiselle;
- yksinkertaistaa ja nopeuttaa menettelyjä asianmukaisella hallintotasolla; sekä
- varmistaa, että säännöt ovat objektiivisia, avoimia ja ketään syrjimättömiä ja että uusiutuviin energialähteisiin liittyvien eri tekniikkojen erityispiirteet otetaan täysin huomioon.

2. Jäsenvaltioiden on julkistettava viimeistään 27 päivänä lokakuuta 2003 1 kohdassa tarkoitettua arvioinnista kertomus, ja osoitettava siinä tarvittaessa toimet, joita on toteutettu. Kertomuksen tarkoituksena on, siltä osin kuin tämä on kansallisen lainsäädännön kannalta aiheellista, antaa kuvaus saavutetusta vaiheesta erityisesti:

- hallinnollisten elinten toimien yhteensovittamisessa lupahakemusten määräaikojen, vastaanottamisen ja käsittelyn osalta,

- mahdollisten suuntaviivojen laatimisessa 1 kohdassa tarkoitetuille toimille ja mahdollisuudessa ottaa käyttöön nopeutettu suunnittelumenettely uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön tuottajille; sekä
- viranomaisten asettamisessa toimimaan välittäjinä lupia myöntävien viranomaisten ja luvanhakijoiden välisissä riidoissa.

3. Komissio arvioi 8 artiklassa tarkoitettussa kertomuksessa ja tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen jäsenvaltioiden kertomusten perusteella parhaita käytäntöjä 1 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

7 artikla

Verkko

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että niiden alueella toimivat siirto- ja jakeluverkko-operaattorit takaavat uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön siirron ja jakelun, sanotun kuitenkaan rajoittamatta verkon luotettavuuden ja turvallisuuden säilyttämistä. Jäsenvaltiot voivat lisäksi säätää, että uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön pääsy verkkoon asetetaan etusijalle. Siirtoverkko-operaattorit asettavat tuotantolaitosten sähkön jakelussa etusijalle uusiutuvia energialähteitä käyttävät tuotantolaitokset siinä määrin kuin kansallisen sähköjärjestelmän toimintansa sallii.

2. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön lainsäädäntöpuitteet tai vaadittava, että siirto- ja jakeluverkko-operaattorit laativat ja julkaisevat omat vakioidut sääntönsä sellaisista teknisistä mukautuksista kuten verkkoyhteyksistä ja verkkojen vahvistamisesta johtuvien kustannusten jakamisesta, jotka ovat tarpeen uusiutuvia energialähteitä hyödyntävien uusien sähköntuottajien liittämiseksi verkkoon.

Sääntöjen on perustuttava objektiivisiin, avoimiin ja ketään syrjimättömiin perusteisiin, joissa otetaan erityisesti huomioon kaikki kustannukset ja hyödyt, jotka liittyvät kyseisten tuottajien verkkoon liittymiseen. Säännöissä voidaan määrätä erityyppisistä liittymistä.

3. Jäsenvaltiot voivat tarvittaessa vaatia siirto- ja jakeluverkko-operaattoreita kantamaan kokonaan tai osittain 2 kohdassa tarkoitettuja kustannuksia.

4. Siirto- ja jakeluverkko-operaattoreita on vaadittava tarjoamaan uudelle liittymistä haluavalle tuottajalle kattava ja yksityiskohtainen arvio liittymisen aiheuttamista kustannuksista. Jäsenvaltiot voivat antaa verkkoon liittymistä haluaville uusiutuvan sähkön tuottajille luvan liittymätöitä koskevan tarjouspyynnön tekemiseen.

5. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön lainsäädäntöpuitteet tai vaadittava siirto- ja jakeluverkko-operaattoreita laatimaan ja julkaisemaan omat vakioidut sääntönsä siitä, miten järjestel-

masennusten, esimerkiksi verkkoyhteyksien ja verkkojen vahvistamisen, aiheuttamat kustannukset voidaan jakaa kaikkien asennuksista hyötyvien tuottajien välillä.

Kustannukset on jaettava soveltamalla järjestelmää, joka perustuu objektiivisiin, avoimiin ja ketään syrjimättömiin perusteisiin, joissa otetaan huomioon sekä alkuvaiheessa että myöhemmin verkkoon liittyneiden tuottajien samoin kuin siirtoverkko- ja jakeluverkko-operaattorien yhteyksistä saama hyöty.

6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, ettei siirto- ja jakelumaksuilla syrjitä uusiutuvista energialähteistä saatua sähköä etenkin silloin, kun sähköä tuotetaan uusiutuvien energialähteiden avulla yhteisön syrjäisillä alueilla, kuten saarilla sekä harvaan asutuilla alueilla.

Jäsenvaltioiden on tarvittaessa toteutettava oikeudellinen kehys tai vaadittava siirto- ja jakeluverkko-operaattoreita takaamaan, että uusiutuvia energialähteitä käyttävien laitosten tuottaman sähkön siirrosta ja jakelusta perityt maksut vastaavat saatavissa olevaa kustannushyötyä, kun laitos liitetään verkkoon. Kustannushyötyä voidaan saada esimerkiksi matalajännitteisen verkon suoran käytön avulla.

7. Jäsenvaltioiden on 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettussa kertomuksessa myös tarkasteltava toimenpiteitä, joiden avulla helpotetaan uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön pääsyä verkkoon. Kyseisessä kertomuksessa on tarkasteltava muun muassa mahdollisuutta ottaa käyttöön kaksisuuntainen mittaaminen.

8 artikla

Yhteenvedokertomus

Komissio antaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2005 ja sen jälkeen joka viides vuosi Euroopan parlamentille ja neuvostolle 3 artiklan 3 kohdan ja 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti laadittujen jäsenvaltioiden kertomusten pohjalta yhteenvedon tämän direktiivin täytäntöönpanosta.

Tässä yhteenvedossa on:

- tarkasteltava edistymistä uusiutumattomista energialähteistä tuotetun sähkön ulkoisten kustannusten ottamisessa huomioon, sekä vaikutuksia, joita sähköntuotannolle myönnettyllä julkisella tuella on ollut,
- erityisesti otettava huomioon jäsenvaltioiden mahdollisuudet täyttää 3 artiklan 2 kohdassa vahvistetut ohjeelliset kansalliset tavoitteet, 3 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu ohjeellinen kokonaistavoite sekä se, esiintyykö eri energialähteiden välillä syrjintää.

Tarvittaessa komissio liittyy tähän yhteenvedoonsa lisäehtoja Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

*9 artikla***Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä**

Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 27 päivänä lokakuuta 2003. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin, tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

*10 artikla***Voimaantulo**

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

*11 artikla***Osoitus**

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 27 päivänä syyskuuta 2001.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

N. FONTAINE

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

C. PICQUÉ

LIITE

Viitearvot jäsenvaltioiden ohjeellisille kansallisille tavoitteille, jotka koskevat uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön osuutta sähkön bruttokulutuksesta vuoteen 2010 mennessä (*)

Tässä liitteessä annetaan viitearvot 3 artiklan 2 kohdan tarkoittujen, uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön ohjeellisten kansallisten tavoitteiden asettamista varten:

	Uusiutuvista energialähteistä tuotettu sähkö TWh vuonna 1997 (**)	Uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön %-osuus 1997 (***)	Uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön %-osuus 2010 (***)
Belgia	0,86	1,1	6,0
Tanska	3,21	8,7	29,0
Saksa	24,91	4,5	12,5
Kreikka	3,94	8,6	20,1
Espanja	37,15	19,9	29,4
Ranska	66,00	15,0	21,0
Irlanti	0,84	3,6	13,2
Italia	46,46	16,0	25,0 ⁽¹⁾
Luxemburg	0,14	2,1	5,7 ⁽²⁾
Alankomaat	3,45	3,5	9,0
Itävalta	39,05	70,0	78,1 ⁽³⁾
Portugali	14,30	38,5	39,0 ⁽⁴⁾
Suomi	19,03	24,7	31,5 ⁽⁵⁾
Ruotsi	72,03	49,1	60,0 ⁽⁶⁾
Yhdistynyt kuningaskunta	7,04	1,7	10,0
Yhteisö	338,41	13,9 %	22 % ^(****)

(*) Ottaessaan huomioon tässä liitteessä olevat viitearvot jäsenvaltiot olettavat aiheellisesti, että ympäristönsuojeluun myönnettävää valtiontukea koskeissa tarkistetuissa suuntaviivoissa sallitaan kansalliset tukijärjestelmät uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön edistämiseksi.

(**) Tiedoilla viitataan uusiutuvista energialähteistä tuotettuun kotimaiseen sähkөөn vuonna 1997.

(***) Uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön prosentiosuudet vuosina 1997 ja 2010 on laskettu jakamalla uusiutuvia energialähteitä hyödyntävä kotimainen sähköntuotanto sähkön kotimaisella kokonaiskulutuksella. Uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön sisäisessä kaupassa (jossa käytetään hyväksytyä varmennusta tai alkuperä on rekisteröity) kyseisten prosentiosuukien laskeminen vaikuttaa vuoden 2010 jäsenvaltioiden lukuihin, mutta ei yhteisön kokonaislukuun.

(****) Pyöristetty luku, joka on saatu edellä olevista viitearvoista.

⁽¹⁾ Italia toteaa, että 22 prosenttia olisi realistinen luku olettaen, että kotimainen sähkön bruttokulutus vuonna 2010 on 340 TWh. Ottaen huomioon tässä liitteessä esitetyt viitearvot Italia piti lähtökohdانا sitä, että kotimainen sähkön bruttotuotanto uusiutuvista energialähteistä on 76 TWh vuonna 2010. Tähän lukuun sisältyy teollisuus- ja yhdyskuntajätteen biologisesti hajomaton osa jätehuoltoa koskevan yhteisön lainsäädännön mukaisesti.

Tässä suhteessa se, päästäänkö liitteessä mainittuun ohjeelliseen tavoitteeseen, riippuu muun muassa siitä, mikä on sähköenergian kotimaan tosiasiallinen kysyntä vuonna 2010.

⁽²⁾ Ottaen huomioon tässä liitteessä esitetyt viitearvot, Luxemburg katsoo, että vuodeksi 2010 asetettu tavoite voidaan saavuttaa vain, jos — kokonaissähkökulutus vuonna 2010 ei ylitä vuoden 1997 kokonaiskulutusta, — tuulienergian tuotanto voidaan 15-kertaistaa,

- biokaasuenergian tuotanto voidaan 208-kertaistaa,
- sähkö, joka tuotetaan Luxemburgin ainoassa yhdyskuntajätteiden polttolaitoksessa, josta vuonna 1997 saatiin puolet kaikesta uusiutuvista energialähteistä tuotetusta energiasta, voidaan kokonaisuudessaan ottaa huomioon,
- aurinkoenergian määrä voidaan nostaa 80 GWh:iin,

edellä mainitut asiat voidaan teknisesti toteuttaa vaaditussa ajassa.

Sähkötuotannon lisääminen vesivoimaloissa ei tule kyseeseen, koska luonnonvaroja ei ole.

- (³) *Itävalta* toteaa, että 78,1 prosenttia olisi realistinen luku olettaen, että kotimainen sähkön bruttokulutus vuonna 2010 on 56,1 TWh. Koska sähkön tuotanto uusiutuvista energialähteistä on erittäin riippuvainen vesivoimasta ja näin ollen vuosittaisesta sademäärästä, vuosien 1997 ja 2010 luvut olisi laskettava käyttäen pitkän aikavälin mallia, joka perustuu hydrologisiin ja ilmasto-olosuhteisiin.
- (⁴) Ottaen huomioon tämän direktiivin liitteessä esitetyt viitearvot *Portugali* toteaa, että ottaessaan uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön vuoden 1997 osuuden ohjeelliseksi tavoitteeksi vuodeksi 2010, se piti lähtökohdana, että:
- on mahdollista jatkaa kansallista sähkösuunnitelmaa uuden 10 MW:n ylittävän vesivoimalakapasiteetin rakentamiseksi,
 - muuta uusiutuvaa kapasiteettia, joka on mahdollista vain valtion rahoitustuen avulla, lisätään vuosittain kahdeksankertaisesti viimeaikaiseen verrattuna.

Näihin olettamuksiin sisältyy se, että uutta uusiutuvaa kapasiteettia, suurta vesivoimalaa lukuun ottamatta, lisätään kaksinkertaisesti sähkön kotimaisen bruttokulutuksen kasvuun verrattuna.

- (⁵) *Suomen* uusiutuvia energialähteitä koskevassa toimintasuunnitelmassa on asetettu tavoitteet vuonna 2010 käytettävien uusiutuvien energialähteiden määrälle. Nämä tavoitteet on asetettu laajojen taustatutkimusten perusteella. Toimintasuunnitelma hyväksyttiin hallituksen piirissä lokakuussa 1999.

Suomen toimintasuunnitelman mukaan uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön osuus vuoteen 2010 mennessä olisi 31 prosenttia. Tämä ohjeellinen tavoite on hyvin kunnianhimoinen ja sen toteuttaminen vaatisi laajoja edistämistoimia Suomessa.

- (⁶) Ottaen huomioon tässä liitteessä esitetyt viitearvot *Ruotsi* toteaa, että tavoitteeseen pääseminen riippuu pitkälti vesivoiman tuotantomäärään suuresti vaikuttavista ilmastotekijöistä, varsinkin sademäärästä, sen jakaantumisen vuoden aikana ja veden sisäänvirtauksesta. Vesivoimalla tuotetun sähkön määrä voi vaihdella huomattavasti. Kuivina vuosina tuotanto voi olla 51 TWh ja sateisina 78 TWh. Vuoden 1997 luku pitäisi siten laskea pitkällä aikavälillä sademääriä ja ilmastomuutosta koskevien tieteellisten tietojen perusteella.

Maissa, joissa käytetään paljon vesivoimalla tuotettua sähköä, käytetään yleensä veden sisäänvirtausta koskevia tilastoja, joiden viiteajanjakso on 30—60 vuotta. Siten ruotsalaisten menetelmien ja ajanjakson 1950—1999 olosuhteiden perusteella laskettuna (mukaan lukien korjaukset vesivoiman kokonaistuotantokapasiteetin ja sisäänvirtauksen vuosittaisten erojen huomioon ottamiseksi) keskimääräinen vesivoimatuotanto on 64 TWh, mikä vastaa 46:ta prosenttia vuonna 1997. Tämän vuoksi Ruotsi katsoo, että 52 prosenttia olisi realistisempi luku vuonna 2010.

Sitä, pääseekö Ruotsi tavoitteeseen, rajoittaa lisäksi se, että vielä hyödyntämättömät joet ovat lailla suojeltuja. Tavoitteeseen pääseminen riippuu suuresti myös

- sähkön ja lämmön yhteistuotannon lisääntymisestä väestön tiheyden, lämmön kysynnän ja teknologian kehityksen (varsinkin mustalipeän kaasuttamisen) mukaan, ja
- siitä, saadaanko tuulivoimaloille lupia kansallisen lainsäädännön mukaan, ja tähän vaikuttavat myös kansalaisten hyväksyntä, teknologian kehitys ja runkoverkkojen laajentaminen.